ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.10.2021
COM(2021) 638 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την άσκηση της εξουσίας για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που έχει ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της οδηγίας 2012/19/ΕΕ σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
σχετικά με την άσκηση της εξουσίας για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που έχει ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της οδηγίας 2012/19/ΕΕ σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού([1]) (οδηγία ΑΗΗΕ) θεσπίζει κανόνες για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ με στόχο να συμβάλει στη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, κατά πρώτη προτεραιότητα με την πρόληψη της παραγωγής ΑΗΗΕ και, επιπροσθέτως, με την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης των εν λόγω αποβλήτων, ώστε να μειωθεί η ποσότητα των αποβλήτων προς τελική διάθεση και να υποβοηθηθεί η αποδοτική χρήση των πόρων και η ανάκτηση πολύτιμων δευτερογενών πρώτων υλών.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 της οδηγίας ΑΗΗΕ, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τους εξής σκοπούς:

- τον καθορισμό των μεταβατικών διατάξεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη των ποσοστών συλλογής ΑΗΗΕ που ορίζονται στην οδηγία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4·
- την ενδεχόμενη τροποποίηση του παραρτήματος VII σχετικά με τις απαιτήσεις επιλεκτικής επεξεργασίας, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτό και άλλες τεχνολογίες επεξεργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4·
- τον καθορισμό κριτηρίων για την αξιολόγηση των ισοδύναμων συνθηκών για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ που λαμβάνει χώρα εκτός της ΕΕ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3·
- την προσαρμογή των παραρτημάτων IV, VII, VIII και IX στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας ΑΗΗΕ, η Επιτροπή έχει εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για πέντε έτη, αρχής γενομένης από τις 13 Αυγούστου 2012.

Στις 18 Απριλίου 2017 η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την έκθεσή της[2] σχετικά με την άσκηση της εξουσίας για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων δυνάμει της οδηγίας ΑΗΗΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 τρίτη πρόταση, η εξουσιοδότηση ανανεώθηκε σιωπηρά για μία ακόμη πενταετία, η οποία λήγει στις 13 Αυγούστου 2022. Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όπως απαιτείται από το άρθρο 20 παράγραφος 2 δεύτερη πρόταση, προκειμένου η Επιτροπή να παρουσιάσει τις δραστηριότητές της σε σχέση με την

[1] *ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 38.*
[2] *COM/2017/0172 final*

άσκηση της εξουσίας για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2, η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για χρονικά διαστήματα ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιταχθούν στην ανανέωση, και το αργότερο τρεις μήνες πριν τελειώσει η κάθε περίοδος.

3. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή δεν έκανε χρήση καμίας από τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί βάσει της οδηγίας ΑΗΗΕ, για τους λόγους που εξηγούνται παρακάτω.

3.1. Μεταβατικές διατάξεις για την αντιμετώπιση δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη των ποσοστών συλλογής που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 της οδηγίας

Η προηγούμενη έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την άσκηση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων της είχε, μεταξύ άλλων, επισημάνει ότι η Τσεχική Δημοκρατία, η Λετονία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία έκαναν χρήση της δυνατότητας παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας ΑΗΗΕ, για να αναβάλουν την επίτευξη των ποσοστών συλλογής από το 2019 έως την ημερομηνία της επιλογής τους, το αργότερο έως τις 14 Αυγούστου 2021. Η Βουλγαρία, η Λιθουανία και η Μάλτα έκαναν και αυτές χρήση αυτής της δυνατότητας παρέκκλισης.

Η προηγούμενη έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε δικαιολογία, με τη μορφή ειδικών περιστάσεων, η οποία θα απαιτούσε την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης με περαιτέρω μεταβατικές ρυθμίσεις.

Όπως ανακοινώθηκε επίσης, η Επιτροπή παρείχε στήριξη και καθοδήγηση στα κράτη μέλη, ώστε αυτά να αντιμετωπίσουν τυχόν δυσχέρειες στην επίτευξη των στόχων τους, μέσω στοχευμένης πρωτοβουλίας για την προώθηση της συμμόρφωσης, η οποία υποστηρίχθηκε από μελέτη που πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2016-2017[3]. Ειδικότερα, στόχος ήταν η επισκόπηση των εθνικών πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση των ΑΗΗΕ και η αξιολόγηση της εφαρμογής και των επιδόσεων των κρατών μελών σε σχέση με την οδηγία ΑΗΗΕ. Εντοπίστηκαν καθοριστικής σημασίας παράγοντες και εμπόδια για την επίτευξη των στόχων, καθώς και ορθές πρακτικές, ώστε να καταστεί δυνατή η αμοιβαία άντληση διδαγμάτων και η περαιτέρω ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών για τα ΑΗΗΕ σε επίπεδο κρατών μελών.

Όσον αφορά τους στόχους συλλογής για το 2019, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 6 της οδηγίας ΑΗΗΕ, τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα στοιχεία για το εν λόγω έτος εντός 18 μηνών από το τέλος του έτους αναφοράς, δηλαδή έως το τέλος Ιουνίου του 2021. Κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή δεν έχει λάβει ακόμη πλήρη σειρά επισήμως υποβληθέντων στοιχείων από τα κράτη μέλη σχετικά με τα ποσοστά συλλογής ΑΗΗΕ για το έτος 2019.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι και για την τρέχουσα περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση δεν υπήρχαν ειδικές περιστάσεις που θα απαιτούσαν την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση

[3] *«WEEE compliance promotion exercise» («Άσκηση για την προώθηση της συμμόρφωσης με την οδηγία ΑΗΗΕ»):* https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/09c7215a-49c5-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-en

πράξης με μεταβατικές διατάξεις για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη των ποσοστών συλλογής που ορίζονται στην οδηγία ΑΗΗΕ, και ιδίως των ποσοστών συλλογής που ισχύουν από το 2019 και μετά.

3.2. Τροποποίηση του παραρτήματος VII σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4

Το παράρτημα VII αναφέρεται στην επιλεκτική επεξεργασία υλικών και κατασκευαστικών στοιχείων των ΑΗΗΕ.

Το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας ΑΗΗΕ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να τροποποιήσει το παράρτημα VII, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτό και άλλες τεχνολογίες επεξεργασίας που διασφαλίζουν τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε την ανάγκη για ενέργειες που θα οδηγούσαν σε τροποποίηση του παραρτήματος VII.

Όσον αφορά το θέμα που καλύπτεται από το εν λόγω παράρτημα, μεταξύ Δεκεμβρίου 2018 και Νοεμβρίου 2020 η Επιτροπή διεξήγαγε «*Μελέτη σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ*»[4], η οποία περιλάμβανε διεξοδικές διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η μελέτη αυτή πρότεινε, μεταξύ άλλων, τροποποιήσεις στις καταχωρίσεις του καταλόγου ουσιών, μειγμάτων και κατασκευαστικών στοιχείων που πρέπει να αφαιρούνται από τα ΑΗΗΕ που συλλέγονται χωριστά, όπως ορίζεται στο παράρτημα VII, βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων όσον αφορά τα επικίνδυνα συστατικά, υλικά ή ουσίες στα ΑΗΗΕ[5] και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων τεχνολογιών επεξεργασίας. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε στο ευρύτερο πλαίσιο πιθανής περαιτέρω ανάπτυξης και εναρμόνισης των απαιτήσεων επεξεργασίας ΑΗΗΕ, με βάση επίσης την εντολή που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 της οδηγίας ΑΗΗΕ. Αυτή την περίοδο διενεργείται περαιτέρω αξιολόγηση[6] όσον αφορά τις σχετικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις και περαιτέρω δράση σε αυτή τη βάση μπορεί να περιλαμβάνει τροποποίηση του παραρτήματος VII, η οποία, ωστόσο, δεν μπορεί επί του παρόντος να αποφασιστεί μεμονωμένα.

3.3. Κριτήρια όσον αφορά την αξιολόγηση των ισοδύναμων συνθηκών για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ που λαμβάνει χώρα εκτός της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 της οδηγίας ΑΗΗΕ, τα ΑΗΗΕ που εξάγονται από την Ένωση υπολογίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των στόχων του άρθρου 11 της οδηγίας μόνον εφόσον, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και

[4] https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-193365602

[5] *Τα εν λόγω επιστημονικά στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνουν τα ευρήματα και τις εξελίξεις στον τομέα των έμμονων οργανικών ρύπων (POP) και των ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC) βάσει της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες κατά την τελευταία 20ετία.*

[6] *Κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή ετοιμάζεται να δρομολογήσει μελέτη για την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων και της σκοπιμότητας των μέτρων για την περαιτέρω εναρμόνιση των απαιτήσεων για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ, η οποία αναμένεται να ξεκινήσει έως την υποβολή της παρούσας έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.*

(ΕΚ) αριθ. 1418/2007 για τις μεταφορές αποβλήτων, ο εξαγωγέας μπορεί να αποδείξει ότι η επεξεργασία πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες ισοδύναμες με τις απαιτήσεις της οδηγίας. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3, η Επιτροπή οφείλει να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων οι οποίοι να συμπληρώνουν εκείνους του άρθρου 10 παράγραφος 2, ειδικότερα όσον αφορά τα κριτήρια για την αξιολόγηση των ισοδύναμων συνθηκών για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ που λαμβάνει χώρα εκτός της ΕΕ.

Σε συνέχεια των εξελίξεων που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη έκθεση, η Επιτροπή, στο πλαίσιο της «*μελέτης σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ*»[7], προέβη σε επικαιροποίηση προηγούμενης μελέτης που διενεργήθηκε το 2013 με σκοπό τον προσδιορισμό και τη σύγκριση πιθανών επιλογών για την αξιολόγηση και τεκμηρίωση των ισοδύναμων συνθηκών επεξεργασίας, καθώς και τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με μία ή περισσότερες καλύτερες δυνατές επιλογές πολιτικής. Η μελέτη αυτή περιλάμβανε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επιπλέον, η Επιτροπή επανεξετάζει αυτή την περίοδο τον κανονισμό για τις μεταφορές αποβλήτων[8] και, στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται κριτήρια σχετικά με την αξιολόγηση ισοδύναμων όρων για την επεξεργασία αποβλήτων εκτός της ΕΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις εν εξελίξει εργασίες, η Επιτροπή δεν εξέδωσε κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 3 της οδηγίας ΑΗΗΕ. Ωστόσο, στο πλαίσιο των πολιτικών της ΕΕ για το περιβάλλον, τις πρώτες ύλες και την κυκλική οικονομία, η σχετική δράση παραμένει προτεραιότητα και θα εξακολουθήσει να αξιολογείται μαζί με τις προτάσεις στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού για τις μεταφορές αποβλήτων.

3.4. Προσαρμογή των παραρτημάτων IV, VII, VIII και IX στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, σύμφωνα με το άρθρο 19

Το παράρτημα IV παραθέτει μη εξαντλητικό κατάλογο των ειδών ΗΗΕ που εμπίπτουν στις κατηγορίες ΗΗΕ· το παράρτημα VII αναφέρεται στην επιλεκτική επεξεργασία υλικών και κατασκευαστικών στοιχείων των ΑΗΗΕ· το παράρτημα VIII καθορίζει τις τεχνικές απαιτήσεις για τους χώρους αποθήκευσης και επεξεργασίας των ΑΗΗΕ, ενώ στο παράρτημα IX παρουσιάζεται το σύμβολο σήμανσης του ΗΗΕ.

Κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή δεν εξέδωσε σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την προσαρμογή των προαναφερθέντων παραρτημάτων στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο.

Όσον αφορά τα παραρτήματα VII και VIII, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η «*Μελέτη σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας για την επεξεργασία των ΑΗΗΕ*» που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής προσδιορίζει, μεταξύ των προτεινόμενων επιλογών, ειδικές απαιτήσεις που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε αυτά τα δύο παραρτήματα, με σκοπό την προσαρμογή τους στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο. Σε αυτές περιλαμβάνονται απαιτήσεις για την επεξεργασία διαφόρων τύπων ΑΗΗΕ, οι οποίοι παράγονται σε αυξανόμενους όγκους τα τελευταία έτη, όπως φωτοβολταϊκά πλαίσια, εξοπλισμός κλιματισμού, επίπεδες οθόνες, ψυγεία που χρησιμοποιούν μονωτικά τοιχώματα με κενό αέρος, ή ΑΗΗΕ που περιέχουν

[7] https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-193365602

[8] *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (ΕΕ L 190 της 12.7.2006, σ. 1).*

συσσωρευτές λιθίου αλλά δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω παραρτήματα, επειδή αυτός ο τύπος αποβλήτων δεν υπήρχε στο παρελθόν.

Αυτή την περίοδο η Επιτροπή αξιολογεί περαιτέρω τις επιλογές αυτές, μαζί με άλλες, στο πλαίσιο πιθανής περαιτέρω ανάπτυξης και εναρμόνισης των προτύπων επεξεργασίας ΑΗΗΕ, στο πλαίσιο της αξιολόγησης παρακολούθησης που προσδιορίστηκε παραπάνω.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά την τελευταία πενταετία, η Επιτροπή δεν άσκησε τις εξουσίες που της ανατέθηκαν δυνάμει της οδηγίας 2012/19/ΕΕ για τους λόγους που αναλύονται στην παρούσα έκθεση. Ενδέχεται να το πράξει στο μέλλον για τους προαναφερθέντες λόγους.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν γνώση της παρούσας έκθεσης.